

Za prežvekovalce in kopitarje, ki se umirijo vsled oblastvenega ukaza in so za zdrave spoznani, ali če poginejo vsled oblastveno ukazane cepilne in za stvari, ki se uničijo pri razkuževanju, plača država celo vrednost.

Za živali, ki se jih pri raztelesenju spozna bolnim, plača država pri kugi na gobcu in parkljih štiri petine navadne cene, pri drugih boleznih pa polovico navadne vrednosti, le pri vraničnem prisadu za govede in konje dovoli poljedelsko ministrstvo podporo do polovice navadne vrednosti. Vrednost živali ceni komisija dveh zapriseženih cenilcev in ene ga organa politične oblasti.

Za prašiče, ki se morajo zaklati ali poginejo vsled cepjenja, ki ga je odredila oblast, bo sledeča odškodnina:

a) za klayne prašiče 95 odstotkov povprečne tržne cene za čisto vago, kakoršna je bila v pretečenem mesecu v glavnem mestu;

b) za prašiče za rejo plača ceno, kakoršno določi četrtletno politična oblast v sporazumu s kmetijskimi korporacijami z ozirom na starost in plemo;

c) za plemenske prašiče pa po določilu pod lit. b) z 25 odstotnim dodatkom na omenjeno ceno.

V katero vrsto spadajo prašiči, določi vodja komisije.

Za vsled kuge zaklane ali poginole prašiče bo de plačala država le polovico vrednosti.

So pa tudi sivčaji, v katerih država ne plača zgoraj navedene odškodnine, ampak samo en del.

Ti so:

Če je gospodar ali njegov namestnik opustil predpisano naznanilo o sumu ali začetku kužne bolezni.

Če je isti s tem, da je vedoma bolno ali sumljivo žival postavil v svoj hlev, zakrivil razširjanje kužne bolezni. Če posestnik opusti priložnost, da ne da svojo žival proti bolezni cepiti, kadar to dežela ali država podpira ali priporoča. Ako je bila žival bolna prepečljana iz dežel, ki jih ta postava ne zadene.

Če se posestnik preveč pregreši zoper živino-zdravniško-policijske predpise, se lahko zgodi, da ne dobi nobene odškodnine ali podpore, ampak kazni. Treba bode torej natanko paziti, da se bodo živino-rejci ravnali po predpisih postave, ker le s tem bode dosežen namen nove postave.

Kužne bolezni, ki se bodo morale naznaniti, so:

1. Kuga na gobcu in parkljih.
2. Vranični prisad, divja in goveja kuga.
3. Pljučna kuga goved.
4. Smrkavost.
5. Koze pri ovcah.
6. Francozi pri konjih in govedih.
7. Garje pri konjih, ostih, mulah, ovcah in kozah.
8. Steklina.
9. Svinjska kuga.
10. Rdečica prašičev.
11. Kolera in kuga pri perutnini.
12. Pljučna jetika pri govedih v nekaterih slučajih.

Politični ogled.

— **Državni zbor.** V ponedeljek in torek, dne 18. in 19. t. m. je zboroval odsek za spremembo pravilnika. Slovensko stališče je izrazil dr. Korošec. Slovenski narod sam za se ne more imeti v državnem

zboru mnogoštevilnega zastopstva, ker mu je število poslancev po volilnem redu že v naprej določeno. Vsled tega je treba varovati prosto gibanje majhnih strank, osobito če zastopajo cel narod. Nadalje se moramo vprašati v sedanjem trenutku, za kako parlamentarno večino naj postavimo pravilnik? Nikdar tega ne bomo mogli dovoliti večini, ki bi bila nam Slovincem sovražna. Vsled tega bodo slovenski zastopniki v odseku sodelovali pri spremembi pravilnika, kakor ga zahtevajo njih težnje, vendar v tem se ni izraženo njihovo stališče v zbornici sami. Dne 20. t. m. se je začel državni zbor. Najprej pridejo nekateri češki nujni predlogi na vrsto, potem pa slovenski zaradi nemških izgrediv v Ptuj, Celju in Mariboru. Izmed štajerskih Slovincem govori dr. Korošec, da označi stališče Kmečke zveze glede nemških izgrediv. Cesar je dne 20. sprejel nove podpredsednike državnega zbora, med njimi Slovence Pogačnika.

— **Vsebina avstrijsko-turške pogodbe.** Avstrijsko-turška pogodba, ki jo je podpisal turški ministri svet, vsebuje sledeče: 1. Utrditev avstrijsko-turškega prijateljstva. 2. Turčija se odpove svoji suvereniteti v Bosni. 3. Avstrija vrne Sandžak. 4. Avstrija dovoli povišanje turške carine od 11 na 15%. 5. Avstrija zagotavlja, da varuje v Bosni vsa veroizpovedanja enako, vsem da svobodo kulta, svobodo občevanja s pristojno cerkveno oblastjo in popolne državljanske pravice. 6. Avstrija privoli pogojno v izpremembo svoje konzularne sodne oblasti in poštne prometa. 7. Plača 54 mil. kron.

— **Kranjski deželni zbor** je dne 16. t. m. končal zasedanje. Zbornica je stala pod dvojnim velikim utisom; pod utisom krepkega in za ljudske težnje skrbnega zastopa katoliško-narodnih poslancev, kakor tudi pod utisom predsednikove izjave, da je ljubljanski župan Hribar zahteval vojaštvo nad svoje slovenske soseskane.

— **Hribar in Schwarz.** Cela slovenska javnost se je z opravičeno jezo obračala proti kranjskemu deželnemu predsedniku Schwarzu, katerega je krivila, da je povodom ljubljanskih izgrediv poklical na pomoč vojaštvo, vsled česar je prišlo dne 20. septembra do prelivanja nedolžne slovenske krvi. Liberalni poslanci v kranjskem deželnem zboru so Schwarzu ob otvoritvi deželnega zbora zalučali hudo očitanje v obraz: „Morilec.“ Sedaj pa se je izkazalo, da je ljubljanski župan Hribar zahteval od Schwarz, naj pokliče vojaštvo, in da je Schwarz le na njegovo zahtevanje res dal poklicati vojaštvo. Deželni predsednik kranjski je to izpovedal na podlagi aktov. S tem je položaj spremenjen. Velik del slovenske ogorčenosti zasluži torej tudi ljubljanski župan in načelnik liberalne stranke, Hribar. Naravnost skrajno nepošteno pa je, da celjski liberalni dnevnik vsled tega odkritja napada dr. Susteršiča, ki je Schwarzovo izjavo v svojem govoru le omenil, ne pa Hribarja, ki ima neodpušljivo dejanje na svoji narodni vesti. Če hočejo liberalci vsako nelepo dejanje, in če je tudi še tako vnebovpijoče, na svojih pristaših prikriti, potem si bodo vzgojili ljudi, ki bodo najhujša šiba božja ne samo za nje, ampak za slovenski narod sploh. Slišijo se govornice, da mislijo v tej zadevi ljubljanski liberalci poštenije nego njih štajerski somišljeniki ter zahtevajo, da Hribar kot župan odstopi.

— **Kaj bo z vojsko?** Srbi so vsled tega, da sta se Avstrija in Turčija sporazumeli, silno potrti. Ravno Turčija, od katere so v prvi vrsti pričakovali v morebitni vojski proti Avstriji pomoči, je sedaj izločena iz vrst naših nasprotnikov. Kljub temu pa še nočejo mirovati. Srbija si je nabavila silno mnogo orožja in drugih vojskanih potrebščin in s tem poka-

zala, da hoče tudi zanaprej ostati Avstriji sovražna. Ravno kar poročajo listi, da delajo Srbi priprave, da spustijo v zrak velik most blizu Belgrada, ki služi mednarodnemu prometu. Velikanske množine dinamita so baje naložili ob Savi pri Zemlinu in Belgradu, da lahko vsak trenutek spustijo most v zrak. Avstro-ogrski poslanik grof Forgach je že tudi vsled tega svaril srbsko vlado, češ, da to nasprotuje mednarodnemu pravu. Srbija se je opravičila s tem, da sta jo dva zastopnika evropskih velevlasti opozorila, da namerava jo avstro-ogrsko čete Srbijo napasti. Vojska še torej vedno ni izključena.

— **Srbska vlada** hoče še enkrat v posebnem pismu velevlastem pojasniti svoje stališče. Zahteva mali del zemlje, ki je potreben za teritorialno (zemeljsko) skupnost Črne gore in Srbije, kar se naj stori v obliki regulacije meje. V pismu o aneksiji Bosne in Hercegovine ne bo govora.

Mala politična naznanila.

Dne 15. januarja: Na Dunaju so imeli Čehi protestno zborovanje proti predlogu nižjeavstrijskega deželnega poslanca Axmanna, da bodi na vseh javnih solah na Nižjeavstrijskem učni jezik izključno nemški. — Proti Nemcem v Pragi. Pri zborovanju poročevalcev praškega magistrata so sklenili, da nabavi Praga potrebne stvari le pri čeških trgovcih. — Rusija namerava ustanoviti v Carigradu rusko banko. — Bančna pogajanja med Avstrijo in Ogrsko se bodo začela najbrž 20. t. m. — Italijansko vseučilišče se bo, kakor se govori v parlamentarnih krogih, ustanovilo na Dunaju.

Dne 16. januarja: Turška vlada je izdala uradne naredbe, da bodo mogle avstrijske ladje v turških lukah neovirano nakladati in razkladati. Pričakuje se tako konec bojkota. — V Kuri na Turškem je prišlo pri nekkih volitvah med orožništvom in prebivalstvom do hudega spora, pri katerem je bilo več oseb, med njimi trije častniki, umorjenih. — Francoski ministrski svet je načeloma pritrdil odpravi javnega usmrčenja. — Na Portugalskem so hudi nemiri. Bati se je, da se proglasi Portugalska za republiko.

Dne 17. januarja: Bojkot proti avstrijskemu blagu še ni ponehal, ker je bojkotni odbor sklenil, da bojkot opusti šele tedaj, ko bo turško-avstrijska pogodba podpisana in od parlamenta odobrena. — Ministrski predsednik baron Bienenfeld je včeraj vladarju v daljši avdijenci poročal o notranjepolitičnem položaju in o pripravah za češko-nemško sporazumljenje. — Ogrski ministrski predsednik Weckerle se je včeraj posvetoval z našim zunanjim ministrom Aehrenthalom o vojaških zadevah. — Podpredsednik praškega poštnega ravnateljstva Nemeš Svoboda, ki ni hotel izvršiti naredb o ureditvi jezikovnega vprašanja pri praških poštah, je nemudoma nastopil dopust in je bil včeraj od trg. ministrstva suspendiran (od službe odstavljen).

Dne 18. januarja: V češkem Narodnem domu na Dunaju se je vršil včeraj šod dunajskih Čehov proti znanemu Axmannovemu predlogu v deželnem zboru. Zborovalci so zagrozili, da v slučaju sankcioniranja te predloge izbruhne stavka 25.000 čeških šolskih otrok na Nižje Avstrijskem. — Danes se je zopet pričelo zasedanje ogrskega državnega zbora. — Nemškim buršom v Pragi se je včeraj zopet ljubljubilo batin. Šli so s svojimi čepicami in frankfurtskimi trakovi „bumlat“ in izzivali na Prikope. Dasi jih je branila policija in žandarmerija, jih je bilo vendar nekaj pošteno tepenih. — Turški bojkotni odbor je v daljši seji sklenil bojkot proti avstrijskim

„Tridesetletni, lep mož, uradnik z velikim zasebnim premoženjem, išče za zakonsko tovarišico deklico, staro najmanj dvajset let. Ni ji treba nobenega premoženja, pač pa mora biti najgorša izmed žensk. Posebno ta lastnost se mora upoštevati! Fotografije in pisma se naj pošiljajo pod naslovom Karl, poste restante.“

Ko je bilo to naznanilo pisano, ukaže soproga: „Tako! Idi v upravnništvo „Štajerca“ in daj trikrat inserirati. Radovedna sem, katera in koliko se jih javi. Znabiti se Karolu le katera dopade; ako ne — no, potem to tudi ne škoduje.“

Soprog ide in ukaže trikrat to naznanilo inserirati.

Za osem dni se poda mati Karola, gospa Karolina Potočnik, sama na pošto, da vzame pisma in fotografije. Za ta namen vzame seboj velik kovček, da spravi vsa pisma. Kako se je pa začudila gospa Potočnik, ko je dobila samo eno pismo pod naslovom Karl!

Z glavo majaje se napoti domov. Karl je ravno z očetom kadil, ko mati vstopi.

„Veš, Karl, kaj sva z očetom poskusila,“ začne, „da ti poiščeva nevesto in soprogo po tvojem okusu in želji? Ali — tui, tui, — prešmentano kadenje! Vse mi bosta zamazala, polhišvo, bele zastore, vse!“

„Ze vem“, odvrne smeje sin: „oče mi je že povedal o tem — oprostita ta izraz — o vajinem zvitem in nelepem načrtu! Tisoče, desetisoče se jih bo javilo, ki nimajo premoženja in so še mlajše, kakor dvajset let. To je razumljivo samoobsebi. Tisoče, desetisoče se jih javi, ki bodo še celo rekly, da so lepe, da so najgorše; ali kako naj jim verjamem? Kako

se naj o tem prepričam? Kakor veste, sem jaz poseben človek, nikakor pa ne sovražnik žensk, pač pa nesrečnega zakona, ker je ženska vsakemu najhujša nadloga. Na vse križe, ki jih mora mož nositi, se vse vreden zraven ženska nadloga, in ubogi mož —?! Rečem pa vam, da mora biti moja ženska najgorša. Niti najmanjše napake ne sme imeti. Jaz sem že enkrat takšen — drugi pokažem takoj hrbet. Ali ni to značajno, da se zahteva lepota brez denarja, in potem grda z mamonom?! Tako je vse v harmoniji. Oprostita mi torej in ne delajta me nesrečnega!“

„Ti si in boš ostal trmoglavnež!“ reče mati.

„Tudi to ima od tebe!“ zamrmra oče vmes.

„Kljub temu hočemo videti!“ reče gospa Potočnikova in vzame iz kovčka pismo ter ga odpre in bere:

„Stara sem 19 let, brez denarja.“ —

„Vse to verujem do besede!“ reče sin. „Če je najlepša? Stavim glavo, da bo rekla, da!“

Mati bere dalje: „Drugo lastnost, ki se zahteva, pa sodite po fotografiji.“

„Ali“, vrisne Karl, „sedaj pride, da je najgorša! Videli je bomo najbrže s kuharico ali pa pri šivalnem stroju. Znabiti celo s častno diplomom, kot doktorica filozofije! Pokažite!“

„Tu je slika“, vzklikne oče, ki je odvil fotografijo.

„Naj vidim“, se šali Karl in prime za fotografijo. Samo en pogled in udarec z roko:

„No to imate! Kako se pa vam dopade ta grbast, pikasta, kakor trska suha postava brez las, ta izvržek žensk?! Izvrstno ste se blamirali, ha, ha!“

Osuplost starišev je bila velika.

Oče vstane, poišče dotično številko „Štajerca“ in bere:

Tridesetletni, lep mož, visok uradnik z velikim privatnim premoženjem išče za zakonsko tovarišico deklico, staro najmanj dvajset let. Ni ji treba nobenega premoženja, pač pa mora biti najgorša. Posebno ta lastnost —

„Najgorša sem ti diktirala, oče!“ vzklikne mati jezno. „Ti stari tepec ti — ti — oh, Bog...!“

„Tukaj vam je „tiskarski škraf“ prav lepo blamažo napravil!“ se smeje Karl. „Dobili ste zasluzeno plačilo za to, da me silite pod jarem nežne, pa vendar železne roke — prav dobro tako! In le ena edina najgorša se je javila?! Čudno. Da, ako bi ženskega samoljubja ne bilo, bi se jih pač tisoče javilo.“

Seveda, dobiti moža bogatega, to ni kar si bodi. Nobena bi pač ne bila rada najgorša. Čudim se le, da je le ena še vsekako spoznala, da je grda — hahaha! Kakor rečeno, prav dobro, izvrstno! Ti presneti „tiskarski škraf“, ti — najgorša mesto najgorša!“

Mati je čeli čar delala kakor jesih kisel obraz.

Oče si ni veliko dal iz tega, mogoče čisto nič.

„Kaj bi vi k temu rekli?“ vpraša prisiljeno resnobno Karl, „če vzamem ta edini biser, ki ste mi ga privabili za ženo in ga pripeljam v vašo hišo?“

„Ali ne, tega gorja in sramote vam nočem nakopati! ... Tako, ljubi stariši, bodite zdravi, sedaj grem!“ Tako se je poslovil sin smeja in vzel pismo, fotografijo in časnik seboj. „To bo danes smeh v našem „fantovskem klubu“ — hahaha!“

Kakor rečeno, smejali smo se potem res, ko nam je Karl to pokazal, da smo se držali za trebuhe. Da sem bil tudi jaz zraven pri klubu, tega mi ni treba praviti. Vendar, žalibog, sem jaz prvi, da so mi moje peresce s črnim prevlekli. Ženske so pač — pa rajše molčimo. Kateri si že oženjeni itak veste, drugi pa naj skusijo. Zdravost!

ladjam in blagu končati, ker je Turčija od Avstrije dobila popolno zadoščenje. — Zapisnik glede na sporazum med Avstrijo in Turčijo je dogotovljen. — Proti črnogorskomu knezu Nikiti se je pojavilo močno gibanje. Bati se je nemirov.

Dne 19. januarja: Tirolski železni zbor je odgojen radi obstrukcije italijanskih poslancev proti predlogi, tičeči se učiteljskih plač. — Češko-nemška konference (zborovanja) se prične 26. t. m. Vabljeni sta tudi bivša ministra Pacak in Prade. — Cesar bo od 25. do 28. t. m. v Budimpešti, kjer bo delil splošne avdijence. — Včeraj se je vršil na Dunaju ministrski svet, v katerem je bilo sklenjeno predložiti državnemu zboru predlogo o laškem pravem vseučiliščnem oddelku. — Srbsko ministrstvo je v soboto, ko se je sešla skupščina, podalo kralju ostavko.

Razne novice.

* **Duhovne vesti.** C. g. Jakob Rauter, župnik v Pilštanju, se je moral podati v Gradec k usmiljenim bratom, ker se mu je vnel slepič. Kakor zvezo, je operacijo srečno prestal. Sicer pa se priporoča s bratom v molitev. — Veleč. g. Franc Bratušek, provizor v Svetinjah, je imenovan za župnika.

* **Razpisano** je mesto učiteljice na 4. razredni ljudski šoli na Ptujski gori. Prošnje do 10. februarja tega leta.

* **Razpisano mesto.** Pri jetniški okrožnega sodišča v Celju je oddati mesto upravitelja v IX., oziroma kontrolorja v X. činovnem razredu. Prošnje je vlagati do 24. januarja 1903. pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celju.

* **Vsak vojaškotaksni obveznik** se ima tekom meseca januarja vsakega leta zglašiti pri županstvu, kjer ima svoje navadno ali stalno bivališče. Ta zglašenje se lahko opravi ob navadnih uradnih urah ustmeno ali pa pisмено z uporabo predpisanega zglasilnega obrazca. Kdor zglašenje upusti ali se prepozno zglaši, se kaznuje z globo do 50 kron, v slučaju neizterljivosti pa z zaporom do pet dni.

* **Pazite na trgovce!** Svoje somišljenike prosimo, da nam poročajo o vseh onih slovenskih trgovcih in obrtnikih, ki smatrajo za svojo glavno nalogo, boriti se proti naši kmečki stranki, a podpirati liberalno stranko in časopisje. Kdor ima kak liberalni list, je podpiratelj liberalne stranke, ravno tako, kdor podpira liberalne liste z inseriranjem. Naši ljudje vedo, kako jim je proti takim ljudem postopati. V krogih kmečke stranke se resno misli, da bi se ustvarila organizacija katoliško-narodnih trgovcev in obrtnikov! Z veseljem pozdravljamo to misel! Svoje somišljenike med trgovci in obrtniki bo stranka in naše časopisje pošteno podpirala.

* **Socialni tečaj** v Ptuj. Na občno željo naših somišljenikov v ptujskem okraju je S. K. S. Z. sklenila v Ptuj prirediti socialni tečaj 25. in 26. januarja. Povsod, koder so se dosedaj taki tečaji vršili, so bili častno obiskani in so pustili tudi pri vseh udeležencih najboljše vtise. Na teh tečajih se podučno razpravlja o važnih vprašanjih, o katerih mora dandanašnji podučeni biti vsak, v javnosti delujoč mož in mladenič. Na socialnem tečaju v Ptuj se bo razpravljalo o predmetih: Krščanski socializem, nasprotiki krščanskega socializma, občina in okrajni zastop, deželni in državni zbor, o društvi, kmečko vprašanje, združništvo, narodno vprašanje, časnikiarstvo, agitacija in še o več drugih, za naše mladeniče tako važnih predmetih. Z ozirom na lepi namen je želeli, da se tega tečaja, ki se začne v ponedeljek, dne 25. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih ptujske Citalnice, udeleži veliko mož in mladeničev. Za hrano in prenočišče je preskrbljeno.

* **Delpin odklonil.** Celje je ponudilo en deželno-zborški mandat ormoškemu odvetniku dr. Delpinu. Ta je pa kandidaturo odklonil z razlogom, da kot predsednik spodnještajerskega narodnega sveta mora skrbeti za slogo med Nemci in se vsled tega ne more spuščati v volilni boj.

* **Vseslovenski kmečki shod** v Ljubljani se vrši dne 31. januarja v veliki dvorani hotela „Union“ ob 9. uri dopoldne s sledečim vsporedom: 1. Starostno zavarovanje. Govori državni in deželni poslanec dr. Krek. Soporodčevalca k temu važnemu načrtu sta poslanec Povše in obrtnik Kregar. 2. Vzájemno delovanje kmečkih zvez. Poroča deželni poslanec Mandelj; soporočevalca načelnik „Kmečke Zveze“ za Kamnik, Valentin Benkovič. 3. Poselsko vprašanje. Poroča državni in deželni poslanec dr. Krek. Spored shoda je velezanimiv, zato se ga naj kmetje in obrtniki obilnoštevilno vdeležijo. Ta prvi vseslovenski kmečki shod je važen in koristen, posebno zato, ker se bo na njem prvič razpravljalo o za kmeta najbolj perečem vprašanju: starostno zavarovanje. Če samo ta točka zasluži, da se vsak kmetovalec tega važnega shoda udeleži. Kot druga točka dnevnega reda je: Vzájemno delovanje K. Z. Naše K. Z. se morajo poživiti in zato je potrebno, da se o tem vprašanju podrobneje razpravlja. Na vzporodu je kot tretja točka: poselsko vprašanje. Ta vprašanje so danes najvažnejša za ves kmečki stan. Zato pa vabimo še enkrat vse naše somišljenike, da se tega važnega shoda v obilnem številu udeležijo.

* **Učni zavodi** za slepe in gluhe otroke. Naučno ministrstvo je dalo napraviti izkaz vseh av-

strijskih zavodov za slepe in gluhe otroke, v katerih se podučujejo slepci in gluhi v posameznih strokah. Ta izkaz je dobili za 20 h v. c. kr. zalogi solskih knjig na Dunaju.

* **C. kr. kmetijska družba** za Štajersko ima svoj občni zbor dne 17. in 18. marca v Gradcu.

* **Kdo je klical vojaštvo nad slovenske žrtve** v Ljubljani? Ljubljanski „Slovenec“ piše o tem vprašanju med drugim sledeče: Da ni bilo poskrbljeno za varnost dne 18. septembra po protestnem shodu, na katerem sta govorila dr. Oražen in dr. Triller, je prišlo od tega, ker je njemu župan Hribar odločno trdil, da bo sam vzdržal red s svojimi policaji. To pa ni bilo res. Drugi dan, 19. septembra, je pa župan Hribar, spoznavši svojo onemoglost sam prosil deželnega predsednika, naj naredi vojaštvo red. Deželni predsednik se torej glede obeh očitkov, ki mu jih delajo — Nemci mu namreč očita, da jih je premalo varoval, Slovenci pa mu očita, da je vojake nad nje poslal — glede obeh očitkov se torej zagovarja baron Schwarz s tem, da se je ravnal po svetu, oziroma po prošnji županovi. Da je vojaštvo streljalo, je pa stvar poveljnikova, ki ima vso odgovornost za vojaštvo. — Odkritje, da je župan Hribar prosil za vojaško asistenco, je zbudilo veliko senzacijo (pozornost), kajti doslej se je ravno nasprotno govorilo in pisalo in tudi izjave Hribarjeve so protislovne stem. Nekdo ni resnice govoril! — In dalje: Brez dvoma je bil župan Hribar neposredni vzrok, da je deželna vlada storila osodepolno pomoto. Župan, ki kliče vojaštvo nad svoje volilce! Župan, ki sam obupa nad svojo oblastjo. Hribar je načelnik narodno-napredne stranke, ki je priredila demonstracije, in ravno tista oseba kot župan kliče bajonete in puške nad demonstrante! To je nečuvstvo. Istina je, da tako ne sme postopati nikdar noben župan! Hribar se je umaknil nekam, da ga ni videti. Gotovo je pričakoval, da pride njegovo postopanje v deželni zbornici v razgovor. A to ga ne odveže, da mora kot župan dati moški odgovor o svojem ravnanju tisti nesrečni dan, ko je, kakor je trdil včeraj (15. t. m.) baron Schwarz, od njega poklicano nemško vojaštvo po Ljubljani prelivalo slovensko kri!

* **Ali je župan Hribar zahteval vojaško asistenco?** To vprašanje stoji, kakor piše „Slovenec“, sedaj v ospredju ljubljanskega javnega mnenja. Odločna trditev barona Schwarza, da je župan dne 19. sept. t. l. izrazil željo po vojaški asistenci, je bila tako točna, pronašala s tako sigurnostjo, da ima na sebi znak verjetnosti. Vse zdaj čaka z napeto pozornostjo na županov odgovor. Želimo, da naj bo tudi ta odgovor jasn in točen, kakor je bila jasna in točna Schwarzova trditev. Če je župan vojaško asistenco res zahteval, naj to odkritosrečno prizna.

* **Sedaj vemo.** Iz Ljubljane se izvemo: Župan Hribar je hujskal liberalno stranko, da dejanska napade kranjskega predsednika Švarca ob otvoritvi deželnega zbora. Vsled dejanskih napadov na vladnega zastopnika bi bil deželni zbor zaključen in razpuščen. Hribar je hotel na ta način preprečiti, da bi Švarc povedal, na čigavo zahtevo je poklical vojaštvo. Hribar je se pri svojem zahtevanju po vojaštvo tudi to dostavil, da bodo dne 19. sept. delavci dobili plačo, vsled koje si bodo lahko privoščili pijačo in torej se bolj burno nastopili. Slovenski liberalizem ima res čudne pristase.

* **Komedija igra „Štajerc“** že v dveh stevilkah ter celo prostodušno laže, da je Pišek glasoval za srbsko pogodbo. Nam se gabi, prerokati se s tako nesramnimi lažnjivi! Pišek je glasoval kakor dr. Benkovič, dr. Korošec in Roškar proti pogodbi.

* **Pred lastnim pragom** naj pometa „Narodni List“, kadar govori o glasovanju glede srbske pogodbe. Napada namreč kranjske poslance, ker se ne kateri niso udeležili glasovanja o tem predmetu. V svoji nepoštenosti pa zamolči, da je od njegovih liberalnih poslancev samo eden glasoval proti, eden je manjkal, dva pa sta glasovala za pogodbo. Izmed štajerskih liberalcev je manjkal Ježovnik, torej polovica štajerske liberalne stranke v državnem zboru. Mi bi tega ne omenjali, toda celjski pošteniakovci so nas prisilili, da smo zopet pogledali seznam glasujočih ter svetu povedali resnico!

* **Liberalna stranka** obeta po sedanjem voditelju, odvetniškem koncipijentu dr. Božiču, svojim pristajem med učiteljstvom zvišanje plač. Radovedni smo, s kako navdušenostjo so „neodvisni“ kmetje pozdravili dr. Božičevo izjavo, ki še vedno ne uvidijo, kako so kmetje v liberalni stranki predprega za koristi drugih stanov?

* **Dika liberalcev** je bil ljubljanski župan Hribar, o kojem sedaj vemo, da je zahteval vojaštvo nad svoje someščane, ki je potem v istini na nje streljalo kot na zajce. Liberalci so dali narediti žalni kolek kot spomin na 20. septembra, kojega dne je od Hribarja zaželeno vojaštvo vstrelilo 2 Slovence in jih 8 nevarno ranilo. Ta žalni kolek nas spominja, sedaj tudi, v kako žalostno usodo nas zamorejo zapeljati slovenski liberalci!

* **Delovanje nemškega „Schulvereina“.** Nemški „Schulverein“ je ravnokar obelodanil statistiko svojega delovanja v letu 1907. Iz te statistike razvidimo, s kako železno vztrajnostjo je deloval „Schulverein“ za penženje slovenske dece. Vzemimo samo šta-

jersko. Na Štajerskem je „Schulverein“ zdrževal 5 šol (Sevnica, Slatina, Soštanj, Velenje in Hrastnik), podpiral pa 8 šol (Brezno, Pragersko, Rogatec, Vitanje, Ljutomer, Slov. Bistrica, Vojnik in Laški trg). Nanovo se je ustanovila šola v St. Lenartu v Slov. goricah. Zdrževana otroška vrta sta bila v Ormožu in Slov. Bistrici, podpirani so bili v Brežicah, Marenbergu, Slov. Gradcu in Velenju. Nadalje je „Schulverein“ podpiral industrijsko šolo v Razvanju pri Mariboru, „Studentenheima“ v Celju in Ptuj, plačeval je nagrado za verouk v St. Ilju ter podpiral — deželno vinorejsko šolo v Mariboru. Judežovo podkupnino je prejelo 9 učiteljev. — Slovenci se bomo morali čisto drugače poprijeti narodno-obrambne dela, sicer bo naš lepi južni Štajer v kratkem popolnoma poplavljen s temi ponemčevalnicami, ki imajo namen, poneumiti našo dečo.

* **Za obmeje Slovence:** Kat. slov. izbr. društvo v Nazarjih 10 K; Kapelski Mohorjani 6 K 50 v.

* **Za S. K. S. Z.** so darovali: č. g. župnik Cizej 8 K; dr. Matek 5 K.

* **Za Slovenski društveni dom** v St. Ilju v Slov. gor. je daroval klub slovenskih naprednih akademikov 150 K. Zivelj posnemovalci!

* **Za „Naš dom“ na Dunaju** so darovali: gene.: Mici Barbič 2 K, Mici Stanič 1 K in Manica Pleš 1 K; g. g.: Marjo Bajnik 2 K, Gaspar Košar 1 K, Francšek Tomažin 1 K, Albert Bajak 10 K, Križnič Anton 1 K, Jožef Stanič 2 K, Henrik Gobec 1 K in gospa Koženi Režika 3 K. Odbor „Straže“ izreka vsem n. j. ukrepanje zahvalo in prosi nadaljnih podpor. Danes smo prekoricali že svoto 100 K, ki je natožna varno na obresti.

* **„Rokovnjači“ na Dunaju.** Dne 7. febr. priredi slov. kat. izobr. društvo „Straža“ na Dunaju „Rokovnjače“ ob priliki proslavstva svoje petletnice. Igra s koncertom se vrši v „Češkem nar. domu“ XV. Turnergasse 9. Slovenci na Dunaju, vsi na sv. id. nje pri „Rokovnjačih“ 9. febr. v „Češkem nar. domu“!

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Tukajšnji odvetnik dr. Ivan Serbec ne bo več izvrševal advokature.

m **Umri** je v Mariboru dne 15. t. m. hišnik Cirilove tiskarne Franc Vabič, star 70 let. Ranjki je bil 36 let v službi tiskarne sv. Cirila. Pogreb je bil v nedeljo, dne 17. t. m. Udeležilo se ga je obilo občinstva, saj je bil ranjki vsled svojega lepega značaja povsod priljubljen. Trudnemu možu bodi zemljica lahka!

m **Karčevina-Leitersberg.** V nedeljo 17. t. m. ob 10 uri predpoldan je bilo v izobraževalnem društvu v viničariji hotela Allwies predavanje g. dr. Verstovškega o starostnem zavarovanju. Udeležba je bila dobra; pristopilo je k društvu na novo blizo 20 članov. Prihodnjo nedeljo ob 10. uri dopoldan vrši se zopet predavanje, ker je izrazila to željo večina navzočih, ki so obetali, da vsak pripelje še ednega seboj. Udeleženci so bili deloma iz Leitersberga, Počehove, Košaka in Frajdeka; le Karčevina je bila slabo zastopana. Odborniki na delo!

m **Radvanju pri Mariboru** je izvoljen za župana g. Alojz Lesjak, posestnik i. totam. Po rodu in govorici Slovenec, politično pa jako hud posilnimec.

m **St. Ilj** v Slov. goricah. V nedeljo, dne 17. januarja se je vršila v slovenski petrazredni šoli božičnica. Otroci so bili lepo obkharovani s potrebnimi stvarmi. Dobili so nekateri obleko, obuvalo, učne potrebine itd. Počastili so nas ob tej priliki s svojo navzočnostjo mnogi odlični gostje in prijatelji uboge dece. Tako smo opazili vč. g. dr. Medveda, prof. iz Maribora, ki je imel krasen, v srce segajoč nagovor na mladino in stariše, g. Senekoviča iz Ljubljane kot zastopnika družbe sv. Cirila in Metoda, domačega župana g. Thalerja i. dr. To božičnico, posebno obdavanje otrok, je omogočila v prvi vrsti Ciril-Metodova družba z izdatnim darom, potem pa mnogi blagi darovalci in prijatelji naše slovenske mladine, ki so s svojimi darovi pokazali, da imajo srce za ubogo dečo. Naša mladina bo gotovo vsem na peke hvaležna. Omenim naj, da se je našel le en gospod, kateri tudi tokrat, ko se ga je prosilo za kak dar za utego mladino, ni bil toli možki, da bi mogel brzdati svojo zagrizeno nemško-nacionalno strast; osorno je odklonil prošnjo in ni imel beliča za tako zvišen dobrodelni namen. Po želji si volasega in ljudomilega vladarja se zbirajo po vsej Avstriji skladi za rešitev nesrečne dece, nihče ne kaže tukaj kake zagrizenosti. Le ta gospod, z akademično izobrazbo, tam v Strihovcu, on se ne more brzdati, čeravno živi od slovenskih grošev.

m **St. Ilj** v Slov. goricah. Nekaj Brandstädter na našem kolodvoru je vreden, da se ga označi kot najbolj zagriženo, nestrpno nemško kapaciteto. Proti slovenskim strankam se sila neprijazno obnaša. Če sliši slovensko besedo pri blagajni, že vzkipi. Skrbelo se bo, da se temu Brandstädterju ne bo več sanjalo, da je on najvišji gospod, in da nam bo moral na slovensko zahtevo dati vožne listke. Če ne pa naj gre med svoje krofaste Gornještajerce.

m **Sv. Rupert** v Slov. goricah. Tudi v našem zakotju misimo pozabiti, kako velepomembni dan je bil 2. gruden pretečenega leta za celo širno Avstrijo. Ustanovilo se je v spomin šestdesetletnice vladanja našega milega cesarja vojaško veteransko društvo ter ta dan v prvič prišlo s krasno novo zastavo ter z godbo na čelu k cerkveni slovesnosti. Obiskali so nas tudi mnogištevilni gosti — veteranci od Sv. Andraža. Novemu društvu želimo mnogo uspeha, zlasti pa mu polagamo na srce, naj ne pozabi, da so vsi udje — Slovenci! — Dne 3. prosinca t. l. pa se je vršila — precej dolgem odmoru veselica bralnega društva. Gledališka soba je bila natlačena polna občinstva, ki je z utripajočim srcem gledalo krasno prizor igr. „Nežka iz Blada“. — Bliz je res veselje opa-